

CORALINE

Neil Gaiman bij Boekerij:

Hoge omens (met Terry Pratchett)
De oceaan aan het einde van het pad

American Gods

Coraline

Niemand (eerder verschenen als *Het kerkhof*
bij Luitingh-Sijthoff)

NEIL
GAIMAN
Coraline

Vertaald door Henny van Gulik en Ingrid Tóth

ISBN 978-90-492-0218-7
ISBN 978-94-023-2249-1 (e-book)
ISBN 978-90-528-6664-2 (audio)
NUR 283 / 334

Oorspronkelijke titel: *Coraline*

Vertaling: Henny van Gulik en Ingrid Tóth

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld en illustraties binnenwerk: © 2012 Chris Riddell

© 2002 Neil Gaiman

© 2023 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Coraline werd eerder uitgegeven door uitgeverij Luitingh-Sijthoff.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Ik ben voor Holly aan dit boek begonnen
Ik heb het voor Maddy afgemaakt*

Sprookjes zijn meer dan waar: niet omdat ze ons vertellen dat draken bestaan, maar omdat ze ons vertellen dat draken verslagen kunnen worden.

G.K. Chesterton

1

Coraline ontdekte de deur korte tijd nadat ze in het huis waren komen wonen.

Het was een erg oud huis – het had een zolder onder het dak en een kelder onder de grond en een verwilderde tuin waarin reusachtige, oude bomen stonden.

Niet het hele huis was van Coralines familie – daarvoor was het te groot. Een deel was maar van hen.

In het oude huis woonden ook nog andere mensen.

Juffrouw Spink en juffrouw Forcible woonden op de etage onder die waar Coraline woonde, op de begane grond. Ze waren allebei oud en rond en ze woonden in hun flat met een stel oude Schotse terriërs die namen hadden als Hamish en Andrew en Jock. Vroeger waren juffrouw Spink en juffrouw Forcible aan het toneel geweest, zo had juffrouw Spink Coraline bij hun eerste ontmoeting verteld.

‘Weet je, Caroline,’ zei juffrouw Spink, die Coralines naam verhaspelde, ‘juffrouw Forcible en ik waren vroeger beroemde actrices. We hebben in heel

wat theaters op de planken gestaan, hartje. O, Hamish mag niet van die vruchtencake eten, anders heeft hij de hele nacht last van zijn buikje.’

‘Ik heet Coraline. Niet Caroline. Coraline,’ zei Coraline.

In de woning boven die van Coraline, onder het dak, woonde een gekke oude man met een grote snor. Hij vertelde Coraline dat hij een muizencircus africhtte, maar dat niemand dat nog mocht zien.

‘Op een dag, Caroline, als alle muizen er klaar voor zijn, zal de hele wereld mijn muizencircus mogen bewonderen. Waarom je het nu nog niet mag zien? Vroeg je dat?’

‘Nee,’ zei Coraline zacht. ‘Ik vroeg u om me niet Caroline te noemen. Ik heet Coraline.’

‘De reden waarom je het muizencircus nog niet mag zien,’ zei de meneer van boven, ‘is dat de muizen er nog niet klaar voor zijn en nog moeten repeteren. Ook weigeren ze de liedjes te spelen die ik voor ze heb geschreven. Alle liedjes die ik voor de muizen heb geschreven gaan van *oempa oempa*. Maar de witte muizen spelen alleen *toedel oedel*, precies zo. Ik denk erover om ze andere soorten kaas te eten te geven.’

Coraline geloofde niet echt dat er een muizencircus was. Ze dacht eigenlijk dat de oude man het had verzonnen.

De dag na hun intrek in het huis ging Coraline op ontdekkingsstocht.

Ze ging op ontdekkingstocht in de tuin. Het was een grote tuin met achterin een oude tennisbaan, maar geen van de bewoners van het huis speelde tennis en in de omheining rond de baan zaten gaten en het net was bijna helemaal weggerot. Er was een oude rozentuin, die vol stond met zielige rozenstruiken vol vliegeneitjes, een rotstuintje waar alleen rotsen te zien waren en ook een heksenkring van zompige, bruine paddestoelen, die vreselijk stonken als je er per ongeluk op trapte.

Er was ook een put. Op de dag dat Coralines familie in het huis kwam wonen, kwamen juffrouw Spink en juffrouw Forcible Coraline nadrukkelijk vertellen hoe gevaarlijk de put was en waarschuwden ze haar om daar vooral niet in de buurt te komen. Dus ging Coraline op zoek naar de put omdat ze, als ze niet wist waar die was, er natuurlijk niet bij uit de buurt kon blijven.

Op de derde dag vond ze de put in een verwilderd veld naast de tennisbaan, achter een groepje bomen – een lage, stenen cirkel die bijna geheel schuilging in het hoge gras. De put was met houten planken afgedekt om te voorkomen dat iemand erin zou vallen. In een van de planken zat een klein gaatje waarin een kwast had gezeten en Coraline bracht een middag door met steentjes en eikels door het gaatje te laten vallen, telkens wachtend en tellend tot ze de *plons* hoorde als ze ver in de diepte het water raakten.

Coraline ging ook op zoek naar dieren. Ze vond een egeltje en een slangenhuid (maar geen slang), een steen die net een kikker leek en een pad die net een steen leek.

Er was ook een hooghartige zwarte kat, die op muren en boomstronken naar haar ging zitten kijken, maar wegglipte zodra ze naar hem toe liep om met hem te spelen.

Zo bracht ze de eerste twee weken in haar nieuwe omgeving door – op ontdekkingsstocht door de tuin en de rest van het terrein.

Haar moeder riep haar binnen voor het middagen avondeten. En Coraline moest zich warm aankleden voor ze naar buiten ging, want het was een erg koude zomer. Maar naar buiten ging ze, op ontdekkingsstocht, elke dag, tot de dag dat het regende en Coraline binnen moest blijven.

‘Wat zal ik gaan doen?’ vroeg Coraline.

‘Je kunt een boek lezen,’ zei haar moeder. ‘Naar een videoband kijken. Met je speelgoed spelen. Of je kunt juffrouw Spink of juffrouw Forcible of die gekke oude man boven aan hun hoofd gaan zeuren.’

‘Nee,’ zei Coraline. ‘Daar heb ik geen zin in. Ik wil op ontdekkingsstocht.’

‘Het maakt me eigenlijk niet uit wat je doet,’ zei Coralines moeder, ‘als je maar geen rommel maakt.’

Coraline ging voor het raam naar de regen staan kijken. Het was niet het soort regen waarin je naar buiten kon gaan – het was dat andere soort, het soort

dat zichzelf uit de lucht stortte en opspatte waar het viel. Het was regen met een doel en op dit moment was het doel om de tuin te veranderen in een modderige, natte brij.

Coraline had alle videobanden al gezien. Ze was uitgekeken op haar speelgoed en ze had al haar boeken al gelezen.

Ze zette de televisie aan. Ze zapte langs alle kanalen, maar het enige dat ze zag, waren mannen in pakken die het over de effectenbeurs hadden, en praatprogramma's. Eindelijk vond ze iets waarnaar ze wel wilde kijken: de tweede helft van een documentaire over iets wat schutkleur heette. Ze keek naar dieren, vogels en insecten die zich vermomden als bladeren of twijgjes of andere dieren om te ontsnappen aan wat ze kwaad kon doen. Dat vond ze leuk, maar het programma was te snel afgelopen, en daarna kwam een programma over een cakefabriek.

Het was tijd om met haar vader te gaan praten.

Coralines vader was thuis. Allebei haar ouders werkten, deden dingen op computers, hetgeen betekende dat ze vaak thuis waren. Ze hadden allebei hun eigen werkkamer.

'Hallo, Coraline,' zei hij toen ze binnenkwam, zonder zich om te draaien.

'Mmph,' zei Coraline. 'Het regent.'

'Ja,' zei haar vader. 'Het valt met bakken uit de lucht.'

‘Nee,’ zei Coraline. ‘Het regent gewoon. Mag ik naar buiten?’

‘Wat zegt je moeder?’

‘Die zegt: je gaat in dit hondenweer niet naar buiten, Coraline Jones.’

‘Dan is het nee.’

‘Maar ik wil zo graag verder op ontdekkings-
tocht.’

‘Ga dan in huis op ontdekkingsstocht,’ opperde haar vader. ‘Kijk – hier heb je een stuk papier en een pen. Tel alle deuren en ramen. Maak een lijst van alles wat blauw is. Zet een expeditie op touw om de heetwaterketel te ontdekken. En laat me nu verder gaan met mijn werk.’

‘Mag ik dan ook in de mooie kamer naar binnen?’ De mooie kamer was waar de familie Jones de dure (en ongemakkelijke) meubels had neergezet die Coralines grootmoeder hun bij haar dood had nagelaten. Coraline mocht niet in die kamer komen. Niemand ging die kamer binnen. Die moest netjes blijven.

‘Als je geen rommel maakt. En als je nergens met je vingers aankomt.’

Coraline dacht hier even diep over na, pakte toen het papier en de pen aan en ging op ontdekkings-
tocht in de woning.

Ze ontdekte de heetwaterketel (die stond in een kast in de keuken).

Ze telde alle blauwe dingen (153).

Ze telde de ramen (21).

Ze telde de deuren (14).

Van de deuren die ze vond, konden er dertien open en dicht. De veertiende – de grote, met houtsnijwerk versierde, bruine houten deur in de hoek van de mooie kamer – zat op slot.

Ze vroeg haar moeder: ‘Waar komt die deur op uit?’

‘Op niets, schat.’

‘Hij moet toch ergens op uitkomen.’

Haar moeder schudde haar hoofd. ‘Kijk zelf maar,’ zei ze tegen Coraline.

Ze reikte omhoog en pakte een bos sleutels die op het randje boven de keukendeur lag. Ze koos de oudste, grootste, zwartste, roestigste sleutel uit. Toen liepen ze naar de mooie kamer en draaide Coralines moeder de deur met de sleutel van het slot.

De deur zwaaide open.

Haar moeder had gelijk. De deur kwam nergens op uit. Achter de deur was een bakstenen muur.

‘Toen dit gebouw nog één huis was,’ zei Coralines moeder, ‘kwam die deur wel ergens op uit. Toen het huis in een aantal kleinere woningen werd opgedeeld, hebben ze de deuropening dichtgemetseld. Achter de deur ligt de lege woning aan de andere kant van het huis, die nog te koop staat.’

Ze sloot de deur en legde de bos sleutels terug op het randje boven de keukendeur.

‘U hebt hem niet op slot gedraaid,’ zei Coraline.

Haar moeder haalde haar schouders op. ‘Waarom zou ik hem op slot moeten doen?’ vroeg ze. ‘Hij komt toch nergens op uit.’

Coraline zei niets.

Het was inmiddels bijna donker buiten en de regen pletste nog steeds tegen de ramen en vervaagde de lichten van de auto’s in de straat.

Coralines vader hield op met werken en maakte het avondeten klaar.

Coraline was verontwaardigd. ‘Pap,’ zei ze, ‘nou hebt u alweer een *recept* gemaakt.’

‘Het is een stoofpot van prei en aardappelen, gearneerd met dragon en gesmolten gruyèrekaas,’ gaf hij toe.

Coraline zuchtte. Toen liep ze naar de vriezer en pakte patat en een minipizza die in de magnetron klaargemaakt konden worden.

‘U weet toch dat ik niet van recepten houd,’ zei ze tegen haar vader, terwijl haar avondeten ronddraaide en de kleine rode cijfertjes op de magnetron tot nul aftelden.

‘Proef dan een beetje. Misschien vind je het wel lekker,’ zei Coralines vader, maar ze schudde haar hoofd.

Die avond lag Coraline wakker in haar bed. De regen was opgehouden en ze sliep bijna toen iets *t-t-t-t-t* deed. Ze ging rechtop zitten.

Toen deed iets *kraaa...*

...aaak

Coraline stapte haar bed uit en keek de gang in, maar ze zag niets vreemds. Ze liep de gang door. Uit de kamer van haar ouders kwam zacht gesnurk – dat was haar vader – en af en toe een slaperig gemompel – dat was haar moeder.

Coraline vroeg zich af of ze het had gedroomd, wat het ook mocht zijn.

Er bewoog iets.

Het was weinig meer dan een schaduw en het liep snel door de donkere gang, als een flardje nacht.

Ze hoopte dat het geen spin was. Spinnen bezorgden Coraline een vreselijk akelig gevoel.

De zwarte schim ging de mooie kamer binnen en Coraline ging er een beetje zenuwachtig achteraan.

De kamer was donker. Het enige licht kwam uit de gang en Coraline, die in de deuropening stond, wierp een reusachtige, vervormde schaduw op het kleed in de mooie kamer – ze leek net een magere vrouwelijke reus.

Coraline vroeg zich net af of ze het licht aan zou doen, toen de zwarte schim langzaam onder de bank uit kroop, even wachtte en toen pijlsnel over het kleed naar de verste hoek van de kamer spurtte.

In die hoek van de kamer stonden geen meubelen.

Coraline deed het licht aan.

Er was niets in de hoek. Niets behalve de oude deur voor de bakstenen muur.

Ze wist zeker dat haar moeder de deur had dicht-

gedaan, maar nu stond hij op een kier. Een heel klein kiertje maar. Coraline liep naar de deur en keek door de kier. Ze zag niets – alleen een muur van rode bakstenen.

Coraline deed de oude houten deur dicht, deed het licht uit en ging terug naar bed.

Ze droomde van zwarte schimmen die heen en weer slopen, het licht vermijgend, tot ze allemaal bij elkaar zaten onder de maan. Kleine zwarte schimmen met kleine rode oogjes en scherpe gele tanden.

Ze begonnen te zingen:

*We zijn klein, maar zijn met velen
We zijn met velen, we zijn klein
We waren hier voordat jij opkwam
Als jij valt, zullen we hier nog zijn.*

Hun stemmetjes waren hoog en fluisterend en een tikje jankerig. Ze gaven Coraline een onbehaaglijk gevoel.

Toen droomde Coraline een paar reclamespotjes en daarna droomde ze helemaal niets meer.

2

De volgende dag regende het niet meer, maar een dichte, witte mist had zich over het huis gelegd.

‘Ik ga een eindje wandelen,’ zei Coraline.

‘Niet te ver gaan, hoor,’ zei haar moeder. ‘En kleed je warm aan.’

Coraline trok haar blauwe jas met capuchon aan, haar rode das en haar gele rubberlaarzen.

Ze ging naar buiten.

Juffrouw Spink liet net haar honden uit. ‘Hallo, Caroline,’ zei juffrouw Spink. ‘Wat een rotweer, hè?’

‘Ja,’ zei Coraline.

‘Ik heb een keer Portia gespeeld,’ zei juffrouw Spink. ‘Juffrouw Forcible heeft het altijd over haar Ophelia, maar de hele stad liep uit om mijn Portia te zien. Toen we op de planken stonden.’

Juffrouw Spink was dik ingepakt in truien en vesten, waardoor ze er nog kleiner en ronder uitzag dan normaal. Ze leek net een groot, donzig ei. Ze droeg een bril met dikke glazen waardoor haar ogen ontzettend groot leken.

‘Ze stuurden vroeger bloemen naar mijn kleed-

kamer. Echt waar, hoor,' zei ze.

'Wie deed dat?' vroeg Coraline.

Juffrouw Spink keek zenuwachtig om zich heen, eerst over haar ene schouder en toen over de andere, turend in de mist alsof ze bang was dat iemand haar zou kunnen horen.

'Mannen,' fluisterde ze. Met een ruk aan de lijnen en het bevel 'Volg!' tegen de honden, liep ze schommelend in de richting van het huis.

Coraline zette haar wandeling voort.

Ze was voor driekwart om het huis gelopen toen ze juffrouw Forcible zag staan bij de deur van de woning die ze met juffrouw Spink deelde.

'Heb jij toevallig juffrouw Spink gezien, Caroline?'

Coraline zei dat ze juffrouw Spink inderdaad had gezien en dat die de honden uitliet.

'Ik hoop maar dat ze niet verdwaalt – dan begint meteen haar gordelroos weer op te spelen, dat zul je zien,' zei juffrouw Forcible. 'Je moet bijna ontdekkingsreiziger zijn om in deze mist je weg te vinden.'

'Ik ben ook ontdekkingsreiziger,' zei Coraline.

'Natuurlijk ben je dat, hartje,' zei juffrouw Forcible. 'Pas maar op dat je niet verdwaalt, hoor.'

Coraline vervolgde haar wandeling in de grijze mist door de tuin. Na ongeveer tien minuten lopen was ze weer op haar beginpunt terug.

Het haar boven haar ogen was slap en nat en haar gezicht voelde vochtig aan.

‘Ahoi, Caroline!’ riep de gekke oude man van boven.

‘O, hallo,’ zei Coraline.

Ze kon de oude man amper zien door de mist.

Hij liep de trap af aan de buitenkant van het huis die langs Coralines voordeur naar de deur van zijn zolderwoning voerde. Hij liep heel langzaam naar beneden. Coraline wachtte onder aan de trap.

‘De muizen houden niet van mist,’ zei hij. ‘Hun snorharen gaan ervan hangen.’

‘Ik hou eigenlijk ook niet van mist,’ bekende Coraline.

De oude man boog zich voorover, zo ver dat de onderkant van zijn snor Coralines oor kietelde. ‘De muizen hebben een boodschap voor jou,’ fluisterde hij.

Coraline wist niet wat ze moest zeggen.

‘De boodschap luidt: *Ga niet door de deur.*’ Hij zweeg even. ‘Begrijp jij wat ze bedoelen?’

‘Nee,’ zei Coraline.

De oude man haalde zijn schouders op. ‘Ze zijn een beetje vreemd, die muizen. Sommige dingen begrijpen ze verkeerd. Ze hadden je naam ook verkeerd, weet je. Ze zeiden steeds Coraline. Niet Caroline. Geen een keer Caroline.’

Hij pakte een melkfles van de onderste tree en liep de trap weer op naar zijn woning op de zolder.

Coraline ging naar binnen. Haar moeder zat te werken in haar werkkamer. In de werkkamer van

haar moeder rook het naar bloemen.

‘Wat zal ik nu gaan doen?’ vroeg Coraline.

‘Wanneer moet je weer naar school?’ vroeg haar moeder.

‘Volgende week,’ zei Coraline.

‘Hmph,’ zei haar moeder. ‘We moeten nog nieuwe schoolkleden voor je kopen. Help me later maar herinneren, schat, anders vergeet ik het misschien,’ en toen begon ze weer dingen te typen op het computerscherm.

‘Maar wat zal ik doen?’ vroeg Coraline nog eens.

‘Ga maar iets tekenen.’ Haar moeder gaf haar een vel papier en een balpen.

Coraline probeerde de mist te tekenen. Toen ze tien minuten had zitten tekenen was het vel papier nog steeds wit met alleen het woordje

M

T

S

I

in dansende letters in de hoek. Ze bromde iets en gaf het papier aan haar moeder.

‘Mm. Erg modern, schat,’ zei Coralines moeder.

Coraline sloop de mooie kamer binnen en probeerde de oude deur in de hoek te openen. Die was weer op slot. Ze dacht dat haar moeder de deur weer op slot had gedaan. Ze haalde haar schouders op.

Coraline ging naar haar vader.

Hij zat met zijn rug naar de deur te typen. ‘Wegwezen,’ zei hij opgewekt toen ze binnenkwam.

‘Ik verveel me,’ zei ze.

‘Leer jezelf tapdansen,’ stelde hij voor zonder zich om te draaien.

Coraline schudde haar hoofd. ‘Waarom speelt u niet met mij?’ vroeg ze.

‘Bezig,’ zei hij. ‘Aan het werk,’ voegde hij eraan toe. Hij had zich nog steeds niet omgedraaid om haar aan te kijken. ‘Waarom ga je niet een poosje juffrouw Spink en juffrouw Forcible lastigvallen?’

Coraline trok haar jas aan, trok haar capuchon over haar hoofd en liep naar buiten. Ze ging naar beneden. Ze belde aan bij juffrouw Spink en juffrouw Forcible. Coraline hoorde een druk geblaf toen de honden de gang inrenden. Even later deed juffrouw Spink de deur open.

‘O, Caroline, ben jij het,’ zei ze. ‘Angus, Hamish, Bruce, af nu, lieverds. Het is Caroline maar. Kom binnen, schat. Wil je een kopje thee?’

De woning rook naar boenwas en honden.

‘Ja, alstublieft,’ zei Coraline. Juffrouw Spink troonde haar mee naar een stoffig kamertje, dat ze de salon noemde. Aan de muren hingen zwart-witfoto’s van mooie mevrouwen en theaterprogramma-boekjes in lijstjes. Juffrouw Forcible zat in een van de leunstoelen druk te breien. Coraline kreeg thee in een roze porseleinen kopje, met een schoteltje. Ook kreeg ze een droog biscuitje.